Cal Bitxo

El Pla del Penedès

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	Camí de cal Bitxo, s/n, al nord-est de la barriada de Can Janes.
Emplaçament	Al nord-est de Cal Janes, carretera BV-2154 en el PK 7+350.
Alçada:	209,3

Coordenades:

Latitud:	41.41475
Longitud:	1.73655
UTM Est (X):	394410
UTM Nord (Y):	4585570

Classificació

Número de fitxa	08164 - 48
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Presenta conservació precària en general.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Pública
Titular:	002004700CF98E
Autoria de la fitxa	Josep Font i Piqueras
Data de registre de la fitxa:	dc., 07/06/2017 - 02:00

Descripció

Casa de camp aïllada, d'estil popular, construïda cap al segle XVIII, amb ampliació posterior i restes de celler.
Cal Bitxo es situa al nord-est del terme municipal del Pla del Penedès, aproximadament a 260 m al nord-oest de la barriada de Cal Janes i a 400 m al nord-est de la barriada de les Tarumbes. Del poble del Pla dista 1,9 quilòmetres. L'accés és fàcil mitjançant un camí homònim (camí del cal Bitxo) que parteix del marge nord de la carretera BV-2154 en el PK 7+350. S'arriba al cap de 350 m, creuant el pont sobre el torrent de Cal Janes.
Cal Bitxo és una antiga casa de camp interessant perquè manté l'aspecte original, sense haver sofert cap rehabilitació. La construcció, d'acord amb l'aspecte arquitectònic, data aproximadament del segle XIX i presenta característiques d'estil popular, molt senzill, auster i sense elements decoratius.
Es tracta d'un edifici de planta rectangular, aproximadament de 100m2, de planta baixa i pis, aquest darrer baixet, tipus sota coberta, i que compta amb dos annexos en els laterals oriental i occidental.
La façana principal està orientada al sud-est i disposa al centre de la planta baixa l'accés original, d'arc escarser, modificat posteriorment amb una porta comuna que tapia parcialment l'obertura original. A l'oest de la porta hi ha una finestra, rectangular, d'ampit de rajoles. En la planta pis la façana principal compta amb dues finestres, que no estan centrades amb les obertures de la planta inferior; la més occidental disposa d'un ampit de rajoles lleugerament volat i sostingut per una peanya esglaonada. Es conserva en la façana la rajola antiga de numeració de la casa, que duu el núm. 4. L'edifici és coronat per un ràfec doble, de rajoles i teules, que suporta la coberta, de dues aigües, amb el carener central paral·lel a la façana.
En la façanes oriental i occidental hi ha una finestra en el primer pis, també comunes, mentre que a la septentrional n'hi ha dues, una a la planta baixa i l'altre al pis.
És rellevant la façana posterior ja que delata que l'immoble correspon a una ampliació d'una construcció original: s'hi observa que la meitat occidental de l'edifici correspon a una ampliació de volum original, que correspon a la meitat oriental. Així el cos occidental està obrat de maons, mentre que el cos oriental és de maçoneria de pedra, que denota una notable antigor, com s'observa en la façana est des de l'interior de l'annex. Per tant és probable que l'edifici original dati d'entorn el segle XVIII, mentre que el volum ampliat correspongui a finals del segle XIX.
Destaca per altra banda l'annex adossat a la façana oriental, que presenta una accés d'arc escarser, de maons, les parets aixecades amb tàpia sobre un sòcol de maçoneria de pedra i una coberta de fibrociment però sustentada sobre les bigues originals i encanyissat. Per les característiques que presenta, aquest annex dataria del segle XIX, essent possiblement anterior a l'ampliació de la casa.
Pel lateral oest, a la casa s'hi adossa un segon annex, obrat amb maons, de factura més recent, possiblement d'entorn mitjan segle XX, tot i que sembla tenir també una part construïda prèviament.
Es rellevant també la conservació a l'interior de l'edifici de diversos cups i plataformes per al premsat i emmagatzematge de most.

Observacions:

La casa està deshabitada i abandonada.

Història

No hi ha referències històriques conegudes de Cal Bitxo. La fitxa cadastral indica com a data de construcció l'any 1890, que possiblement pot correspondre al cos occidental de l'edifici, probable ampliació d'una edificació preexistent. En el plànol topogràfic de 1914 l'immoble hi apareix assenyalat com "Casa de Bicho" (INSTITUTO GEOGRÁFICO Y ESTADÍSTICO, 1917). Josep Bruna indica que és una antiga casa de jornalers de Cal Faset (DIVERSOS AUTORS, 2011:44). Per Salvador Llorac és una senzilla masoveria sense cap interès (LLORAC, 2015:40).

Bibliografia

DIVERSOS AUTORS (2011): El Pla del Penedès. Entre un mar de vinyes, Ajuntament del Pla del Penedès-Edicions i Propostes Culturals Andana, SL.
INSTITUTO GEOGRÁFICO Y ESTADÍSTICO (1917), Planos topográficos. Província de Barcelona. Término municipal de Pla del Panadés. Escala de 1:2000.
LLORAC I SANTIS, Salvador (2015): El Pla del Penedès. Un municipi al cor de la comarca del Penedès històric, El Cep i la Nansa.